

Grunde, som for mig og Medforslagsstillere da talte for at forelægge et Lovforslag som det foreliggende og at søge det gennemført, ere ogsaa i dette Øjeblik til Stede. Jeg vil føje til, at det selvfølgelig ikke er en idealt tænkt Ordning, der her er foreslaaet, hvilket allerede fremgaar af Lovforslagets sidste Paragraf, som bestemmer, at Loven skal underkastes en Revision, naar den har virket i 3 Aar; men selve dette Forhold, at det er nødvendigt at oprette Understøttelseskasser for arbejdsløse, betegner naturligvis en Tilstand, som man fra Arbejdernes Synspunkt ikke kan ønske opretholdt. Selvfølgelig vilde man sætte langt mere Pris paa, at Forholdene vare af en saadan Beskaffenhed, at det maatte anses for overflødig, fordi man var i Stand til at skaffe Arbejde til alle, der ønskede og vare i Stand til at arbejde, med en saadan Fortjeneste ved dette Arbejde, at de og Familie kunde leve deraf. Imidlertid ere Forholdene ikke saadanne, om man end med Henblik paa den øjeblikkelige Situation maa indrømme — med Glæde maa man sige — at Forholdene i Arbejdsverdenen og i det økonomiske Liv i det hele taget ere saadanne, at Antallet af dem, der ikke kunne finde Beskæftigelse og uden egen Skyld ere arbejdsløse, er langt ringere i denne Tid, end det har været for nogle Aar tilbage. Efter de Erfaringer, vi have om vort økonomiske Livs Svingninger, er der dog Grund til at antage, at denne forholdsvis gunstige Periode ikke vil vare saa overvættede længe, og at der atter vil komme en Tid, hvor et større Antal Medborgere, der ere henviste til at leve af eget personligt Arbejde, forgæves ville søge Arbejde og uden egen Skyld blive arbejdsløse. Derfor mene Forslagsstillerne vedblivende, at der er Grund til at tage de i Lovforslaget omhandlede Spørgsmaal under alvorlig Overvejelse, og jeg skal derfor tillade mig at anbefale det høje Ting at gøre det. Jeg gør det med saa meget større Haab om dog en Gang at naa et Resultat i denne Retning, som Lovgivningsmagtens forskellige Faktorer det ene Aar efter det andet paatage sig den Opgave at støtte Formaal, der have til Hensigt at gøre det lettere for vort Samfund at leve; støtter økonomiske Formaal i stor Udstrækning, Formaal, der ganske vist ogsaa indirekte kunne komme Arbejderklassen til gode, og ved hvilke det maaske ogsaa er Hensigten at komme den til gode. Jeg synes da, at man heller ikke i Længden vil kunne vægre sig ved at understøtte Arbejderklassen, naar den uden

Skyld kommer i Nød, fordi det Samfund, hvori vi leve, fremkalder Kriser, og den Samfundsordning, vi have, ikke er baseret paa, at der haves en Ret til Arbejde, eller i alt Fald ikke tillader med Virkning at gøre en saadan Ret gældende, selv om den rent menneskelig set indrømmes at være til Stede. Staten maa da paa anden Maade komme dem til Hjælp, som uden egen Skyld komme i Nød. Vi have derfor foreslaaet den Form, som jeg ved Sagens tidligere Forhandling har haft Lejlighed til udtrykkelig at begrunde, og vi have valgt den under Hensyn til de Erfaringer, som vi have høstet om det Standpunkt, som Regeringen og Rigsdagen have indtaget til det Spørgsmaal, der staar i Forbindelse hermed, ved tidligere Lejligheder, hvor Spørgsmaalet har været forhandlet. Jeg gaar, som sagt, ud fra, at Forslaget atter i Aar vil blive forhandlet, og at det da maa lykkes os at faa et Resultat ud deraf. Til disse Bemærkninger skal jeg foreløbig indskrænke mig og anbefale Forslaget til Tingets Velvilje.

Philipsen: Der er den Ejendommelighed ved den tidligere Behandling af dette Lovforslag, at aldrig nogen fra Venstres Side her i Salen har taget Ordet, hverken til Forsvar eller Angreb paa Forslaget. Jeg tænker mig, at Aarsagen dertil nærmest er, at Partiet har ønsket at bevare sin Frihed over for de Tanker, der give sig Udslag i Forslaget, og det tror jeg ogsaa, at Partiet har kunnet gøre med god Samvittighed, idet Venstre ved tidligere Lejligheder, naar der har været en Nødstilstand til Stede i vort økonomiske Liv, ved Lovforslag, af hvilke et enkelt ogsaa er blevet indflettet i vor Lovbog i 1879, har vist, at vi ingenlunde ere blinde for, at der her ligger en Opgave, som Lovgivningsmagten baade kan og efter Omstændighederne ogsaa bør tage sig af. Som den ærede Ordfører pegede paa, ere Forholdene ikke i Øjeblikket af den Natur, at der foreligger en Nødstilstand i vort økonomiske Liv. Heri ligger imidlertid ikke for mig i det mindste nogen Aarsag til ikke at skænke den Sag, der foreligger i nærværende Forslag, en alvorlig Opmærksomhed, og jeg mener, at der er saa meget mere Grund til at gøre dette, som dette Spørgsmaal overalt i den civiliserede Verden trænger sig stærkt frem paa Dagsordenen, ja, maaske er det sociale Spørgsmaal, der i indeværende Øjeblik er stærkest oppe i den socialpolitiske Diskussion i Europa og udenfor. Naar dette er Til-